

Naříkání nad rozkladem Evropy nestačí

Douglas Murray, autor opěvovaného antimigračního bestselleru Podivná smrt Evropy, zůstává na povrchu. A přehlíží nový pokus o totalitu

- Lidové noviny
- 5 Feb 2019
- Jiří Weigel

FOTO ČTK/AP

Na hranicích mezi Marokem a španělskou enklávou Melilla. Incident mezi africkými migranty a španělskou policií se odehrál 1. května 2014.

Vloňském roce u nás vzbudil velkou pozornost a mnohé nadšené reakce český překlad knihy britského novináře a publicisty Douglase Murrayho *Podivná smrt Evropy: imigrace, identita, islám* (nakladatelství Leda, Praha 2018), která se zabývá nejvýznamnějším fenoménem druhé poloviny současné dekády v Evropě – masovou migrací.

Většinou velmi pozitivní recenze a čtenářské ohlasy oceňují obsáhlost knihy a velký objem informací, faktů a údajů, které autor v devatenácti kapitolách nashromáždil. Vyzdvihují také široký časový záběr jeho pohledu, který zkoumání fenoménu migrace začíná od počátku poválečné obnovy západní Evropy a sleduje téma prakticky až do současnosti.

Tento historický přístup by byl chvályhodný, kdyby při něm autor nesměšoval původní pracovní migraci do poválečné západní Evropy s dnešní masovou migrací, kterou láká snadný život v péči evropského sociálního státu a lehce zneužitelné azylové zákonodárství.

Přestože jde o velmi obsáhlou práci (336 stran), která se tématu migrace dotýká z nejrůznějších stránek a snaží se jej zasadit do širšího kontextu, má tato kniha některé velmi vážné slabiny, na něž chci upozornit.

Publicistický proud vědomí Nejde o vážnou vědeckou monografii ani precizní společenskovední analýzu. V tom kniha akademicky vychovaného čtenáře nepochybně zklame. Za značně problematickou považují jak absenci jasné a logické struktury výkladu, tak i jeho velmi podivnou metodu. Jde o jakýsi velmi obsáhlý esej, v některých částech připomínající pouhý publicistický proud vědomí, který je celkem nahodile členěn do jednotlivých kapitol. Jejich obsah se velmi často různě překrývá a opakuje.

Autor vedle analytických pasáží vážících se k tématu plynule přechází do citování různých v tisku publikovaných případů a příkladů nebo k vlastním pozorováním a zkušenostem, které mají podpořit jeho kritický názor na dnešní masovou migraci. Při tom však ve svém přístupu zásadní odlišnost mezi masovou a individuální migrací nevidí. Jejich rozlišení jsme se (společně s bývalým prezidentem Václavem Klausem – pozn. red.) pokoušeli předvést v naší knize Stěhování národů, s. r. o. – stručný manuál k pochopení současné migrační krize (Olympia 2015) a považujeme ho za klíč ke skutečnému pochopení problému a orientaci v něm.

K celé problematice přistupuje jakoby z vnějšku – nevěnuje se dostatečně hluboce analýze „poptávkové strany“ migračního problému – tj. zájmům, které v dnešní Evropě otevírají masové migraci brány a považují ji za potřebnou. Murray zastává v podstatě názor, že dnešní problém masové migrace je nechtěným důsledkem úpadku a rozkladu evropské civilizace, důsledkem ignorance, naivity či krátkozrakosti a lhostejnosti evropských politiků. To ale je pravda pouze zčásti. Autor obsírně pitvá fenomény jako „tyranie viny“, zločinnost migrantů, falešnost představ o řešení problému stárnutí populace migrací atd. Vychází při tom z premisy, že dnešní Evropa je ideově vyprázdněnou a zcela bezbrannou obětí invaze semknuté nepřizpůsobivé muslimské migrační hrozby, která je připravena dekadentní, rozkládající se Evropu nahradit. Potvrzování této teze věnuje kolotoč svého vyprávění, v němž odbíhá od vlastního tématu velmi daleko, až například k velmi zevrubnému líčení dekadence současného západního moderního výtvarného umění či podrobným popisům obsahu děl autorů, jako je Houellebecq.

Murray kritizuje ztrátu víry v křesťanské Evropě a tvrdí, že žijeme v postideologické době. Nevidí, že naše současnost je ideologizována snad více než kdykoliv před tím. Nezapývá se progresivistickým mainstreamem, který usiluje o totální ideovou dominanci, a začíná si činit totalitní nárok na ideový monopol v moderní společnosti. Necítí, že migrace je součástí širšího veskrze ideologicky motivovaného progresivistického pokusu o radikální přeměnu společnosti. Ignoruje, že je to proces vyvolaný a chtěný dnešními levicovými elitami, a tudíž proces záměrný. Nevidí, že muslimská nekompatibilita a neochota k integraci je silným nástrojem v útoku na evropské národy a národní státy, které překážejí v uskutečnění globalistických utopií.

Jasně záměry evropské elity Evropské elity nejsou ani hloupé, ani naivní, ani neinformované. Jejich úporné trvání na pokračování migrace a její distribuce napříč Evropou má zcela jasné záměry. Jakási podivná tolerance hodnot, tradic a životního stylu muslimských migrantů zcela protichůdných jinak nekompromisně vynucovaným představám genderových aktivistů je vysvětlitelná pouze snahou po umělém převrstvení a zničení evropských tradic a hodnot, o něž jde progresivistům v této fázi na prvním místě. V tomto smyslu zůstává Murrayho výklad na povrchu a pomíjí detailnější a kritičtější analýzu soudobých evropských ideologických směrů. S pouhým naříkáním nad rozkladem staré dobré Evropy si nemůžeme vystačit.

Stejně zvnějšku a zpovzdálí přistupuje autor k islámu, který je pro něho jakousi a priori nebezpečnou a nepřátelskou černou skříňkou. Z jeho knihy se nedozvíme, proč je koexistence právě muslimů s moderní evropskou společností tak komplikovaná. Vzniká dojem, jako by se dekadentní západní společnost fatálně hroutila před nástupem ambiciózní invazní ideologie, která má jasný koherentní cíl a která nepochybuje o smyslu své existence.

Islám v hluboké krizi

Ve skutečnosti je však islám a s ním spojená civilizace v hluboké krizi již řadu staletí. Postižena hlubokou sklerózou pohřbila dávno svůj intelektuální i kulturní rozvoj. To se prakticky nezměnilo do dnešních dnů. Vše, čím nás islám a jeho vyznavači dnes zneklidňují či šokují, je většinou pouze jejich přehnaná reakce na globální úspěch Západu. Dnešní islám kromě fundamentalistického návratu zpět a lpění na tradici nic inspirativního nenabízí. Muslimský svět je v současnosti nejbezpečnější částí světa stále neschopnou se s moderním světem vyrovnat a uspět v něm. Evropské obyvatelstvo může možná vymřít, ale nehrozí, že by masově přestoupilo na islám.

Stále platí, že určující civilizační silou soudobého světa je Západ, a to jak v technologické, tak společenské oblasti. Muslimští migranti jsou pouze objektem tohoto vývoje. A my všichni jsme obětí nového pokusu Západu (resp. jeho jakéhosi podivného předvoje) o uskutečnění globalistické utopie, v níž migrace a muslimové hrají důležitou roli.

Douglas Murray nevidí, že se za fasádou rozkladu a dekadence Západu rodí nový pokus o totalitu, nepřátelský svobodě jednotlivců i národů stejně jako bývalý komunismus. To je skutečná hrozba, jejímž je masová migrace pouhým projevem. Absenci tohoto pohledu považují za velkou slabinu této knihy.